

Nükleer silahsızlanma ve demokrasi açısından şeffaflık çok önemli

Aşağıdaki açıklama 3 Mayıs 2016 tarihinde Cenevre’de BM’nin nükleer silahsızlanma üzerine açık uçlu çalışma grubu toplantısında Linnet Ngayu tarafından yapıldı:

Bu sabah bu çalışma grubunda, Nükleer Silahların Tamamen Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Kampanya’nın (ICAN) partner örgütü Afrikalı Dini Liderler Konseyi – Barış İçin Dinler adına konuşma yapmak bir ayrıcalık. Lütfen Büyükelçi De Klerk’e yaptığı konuşma için teşekkür ederek başlamama izin verin.

Şeffaflık ve açıklık sadece silahsızlanmanın başarıya ulaşması için değil, aynı zamanda, demokrasi için de gerekli. Şeffaflık olmazsa yurttaşlar hükümetlerinin Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması’ndan (NPT) kaynaklanan görevlerini yerine getirip getirmediğini nasıl bilebilirler? Onları devam eden tembelliklerinden nasıl sorumlu tutabiliriz?

Bugün burada bazı devletlerin topraklarında nükleer silah bulduklarını bile itiraf etmekten kaçındıklarını görmek çok üzücü. Bu devletler bu bilgiyi sadece sıradan insanlardan değil, aynı zamanda, kanun yapıcılardan da saklıyorlar. Acaba bu durum bu ülkelerin demokrasisi hakkında bize ne anlatıyor? Acaba bu durum uluslararası silahsızlanma rejimi hakkında bize ne anlatıyor?

Bu şeffaf olmayan davranış biçimi hiçbir şekilde kabul edilemez. Bu salonda bulunan nükleer silah sahibi olmayan devletler bu duruma daha fazla tahammül etmemeli. Eğer nükleer silah bulduran devletler bunu inkar ederlerse verimli bir fikir alışverişine dair umudumuz nasıl olabilir? Bu devletlerin Soğuk Savaş’tan kalma bir politika olan ellerinde nükleer silah olduğunu ne kabul etme ne de inkar etme politikası derhal terkedilmelidir.

Bizler şunları bilmeyi talep ediyoruz: Bu silahların yeri, sayısı, statüsü ve tipi nedir? Bu silahları hedefe ulaştırmak için hangi araçlar kullanılacak? Ev sahipliği yapacak olan ülkeye ulaştırılması sırasında bu silahların kendi topraklarından ya da hava sahalarından geçmesine izin veren devletlerin şu aoruları yanıtlamasını istiyoruz: bu silahlar sizin topraklarınızdan ve/veya hava sahanızdan ne zaman, hangi sıklıkla, hangi rotayı kullanarak, kendi yurttaşlarınızı ve dünyanın geri kalanındaki insanları nasıl bir riskin içine atarak geçiyor?

Bunlar yanıtız kalmaması gereken önemli ve mantıklı sorular. Düzenli olarak nükleer silah sahibi devletlerden nükleer cephaneleri konusunda daha şeffaf olmalarını istiyoruz. Fakat şeffaflık, bu açıkça ahlak dışı silahlara karşı koruma talep eden bütün devletlerin sorumluluğudur.

Devletler burada nükleer silahların askeri doktrinlerindeki rolünü ve önemini azaltmak için hangi adımları atıyorlar? NPT yürürlüğe girdiğinden beri ne başardı? Bu konuda Genel Kurul'a düzenli olarak rapor verilmesini istiyoruz. Devletlerin vaaz ettiklerini hayata geçirmelerinin zamanı geldi.

Nükleer silahların varlığı barışa ve güvenliğe ve insanlığa yönelik bir tehdittir. Bir nükleer saldırının kurbanları açısından bu silahı ateşleyen silaha sahip olan devlet ya da ona ev sahipliği yapan devlet olup olmamasının bir önemi yoktur. Her durumda da yıkıcı insani sonuçlar aynıdır.

Şunu vurgulayarak bitirmeme izin verin; şeffaflık silahsızlanma hedefine ulaşmak için çok önemli ancak şeffaflığın kendisi silahsızlanma değildir. Bir devletin nükleer cephaneleri hakkındaki bilgiyi paylaşması bu silahı tarihin çöplüğüne göndermesi ile aynı şey değildir. Nükleer silahlardan arındırılmış bir dünyaya ulaşmak aynı zamanda bunun için gerekli yasal önlemlerin alınmasını gerektirir ve alınması gereken en acil yasal önlem nükleer silahları yasaklayan bir anlaşmadır. Bizimle aynı fikirde olan devletlerle bu hedefe ulaşmak üzere toplanan bir konferansta bir araya gelmeyi dört gözle bekliyoruz.